UUTISET

Haamuverkot voivat vaikuttaa negatiivisesti kalakantoihin, eivätkä niihin tarttuneet kalat koskaan päädy ruokapöytiimme. **SUOJELUASIANTUNTIJA MATTI OVASKA, WWF SUOMI**

Joutsenmerkki myönnetään vain tuoteryhmän parhaille

Joutsenmerkin vaatimuksia kiristetään säännöllisesti niin, että vain 20–30 prosenttia tuotteista tai palveluista täyttää ne. Merkki ohjaa yrityksiä kehittämään muun muassa myrkyttömiä tuotteita.

Pakkausten ympäristömerkintöjen kanssa tuskastelevan on hyvä tietää, että Suomessa on käytössä vain kaksi virallista ympäristömerkkiä: Pohjoismainen ympäristömerkki eli ”joutsenmerkki” ja EU-ympäristömerkki eli ”EU-kukka”.

Molemmat merkit ovat viranomaisten säätelemiä. Joutsenmerkkistä vastaa Pohjoismaiden ministerineuvosto ja EU-ympäristömerkistä Euroopan unionin komissio.

Kolmannes tuotteista voi läpäistä kriteerit

Joutsenmerkin voivat saada vain ryhmänsä parhaat tuotteet ja palvelut. Merkin vaatimukset asetetaan niin, että enintään 30 prosenttia ryhmän tuotteista pystyy läpäisemään ne.

Vaatimuksia kiristetään muutaman vuoden välein, mikä pakottaa yritykset petraamaan toimintaansa.

Ympäristövaikutukset arvioidaan tuotteen koko elinkaaren ajalta. Arvioitavana ovat muun muassa ilmastovaikutukset, vesistöjen rehevöityminen, ympäristön kemikalisoituminen ja tuotteen terveysvaikutukset.

Joutsenmerkillä ja EU-kukalla ei periaatteessa ole muuta eroa kuin maantieteellinen ero. Vaatimukset tuotteille ovat suurin piirtein yhtä tiukat. Tarkoitus ei ole, että kaikista tuotteista löytyvät molemmat merkit, vaan jompikumpi riittää.

Leipä saa pian joutsenmerkin

Toistaiseksi elintarvikkeille ei ole myönnetty joutsenmerkkiä, mutta pian sen voivat saada leipomot ja leivät.

Vihreää joutsenmerkkiä ei pidä sotkea siniseen joutsenlippumerkkiin, joka kertoo tuotteiden kotimaisuudesta. Virallisen ympäristömerkin voivat saada kaikenmaalaiset tuotteet.

Tällä hetkellä joutsenmerkin kriteerejä uusitaan muun muassa puhdistusaineille, tekstiilituotteille ja -palveluille, puutarhakoneille, hotelleille, puutavaralle, konttorikoneille ja kokonaisille pientaloille. Uutena tuoteryhmänä merkin saavat lämpöpumput.

Myrkylliset kemikaalit kielletty

Teknokemian asiantuntija **Terhi Uusitalo** Motiva Services Oy:n Ympäristömerkinnästä kertoo, että usein ympäristömerkin kriteerit ovat tiukempia kuin lainsäädäntö, joka sallii muun muassa hormonitoimintaa häiritsevien kemikaalien käytön kosmetiikassa.

Joutsenmerkki kieltää terveydelle haitallisten aineiden käytön.

Uusitalo paljastaa, ettei Suomesta saa ympäristömerkittyä hammastahnaa, koska ne sisältävät ympäristölle erittäin haitallista triklosaania. Ulkomailta myrkyttömiä hammastahnoja saa jo.

Joillekin tuoteryhmille ei myönnetä ympäristömerkkejä laisinkaan, koska ne katsotaan täysin turhiksi. Sellaisia ovat esimerkiksi huuhteluaineet.

Turhan kemikaalialtistuksen välttämiseksi Uusitalo suosittelee ostamaan hajusteettomia, ympäristömerkittyjä tuotteita.

KATJA KOLJONEN

POIMINTOJA VAATIMUKSISTA

Syynissä myrkyt ja energiankulutus

Leipomo: vähintään 3 prosenttia raaka-aineista luomua, ostoenergiaa alle 1,50 kWh per tuotantokilo, ei teollisia transrasvoja, jätesuunnitelma, pieni hävikki.
Leipä: vähintään 15 prosenttia raaka-aineista luomua, ei gm-tuotteita.
Tieto- ja konttorikoneet, televisiot ja AV-laitteet: energiatehokkuusvaatimukset, ei vaarallisia kemikaaleja tai nanometalleja ulkoisissa osissa, kierrätettävyys.
Hotellit ja ravintolat: Biojätteen määrän vähentäminen, lisää kasvisruokaa, ei uhanalaisia mereneläviä, lihan alkuperä kerrottava, ei gm-tuotteita, ei pullovettä.
Tekstiilit: luomu-puuvillaa, synteettisille kuiduille päästörajat, ei vaarallisia kemikaaleja myöskään pakkauksissa.
Lattianpäällysteet: raaka-aineista puolet uusiutuvia, puusta 30 prosenttia sertifioitua, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä tuotanto, ei haitallisia kemikaaleja, energiatehokkuus ja hyvä laatu.
Lähde: *www.ymparistomerkki.fi*

KARI SALONEN

Nopealla kauppareissulla joutsenmerkki löytyi talouspaperista, kynttilöistä, pattereista, konetiskiaineesta ja vessanpesuaineesta. Merkkiä ei ole vielä laajennettu elintarvikkeisiin.

YMPÄRISTÖMERKIT

Joutsen ja kukka

Joutsenmerkki on perustettu 1989.
Käytössä kaikissa Pohjoismaissa.
Myönnetty 63 tuoteryhmälle, joilla on hallussaan yli 2 000 lupaa. Merkki kattaa tuhansia tuotteita ja palveluita.
Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta (NMN) päättää tuoteryhmien ympäristövaatimuksista.
Lisätiedot netistä
www.ymparistomerkki.fi

EU-ympäristömerkki on perustettu 1992
Käytössä EU:ssa ja Euroopan talousalueella (ETA-maat).
Myönnetty 30 tuoteryhmälle, joilla on hallussaan 1 700 lupaa. Merkki kattaa tuhansia tuotteita ja palveluita.
Lisätiedot netistä
www.eu-ympäristömerkki.fi

Yle: Poliisi ei kuunnellut susijahtilaisten puhelimia

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen poliisipäällikkö **Bo-Erik Hanses** kiistää, että poliisi olisi kuunnellut Perhon laittomista susijahdista epäiltyjen puhelimia.

Hansesin mukaan kyseessä ei ole sellainen rikos, jossa voisi saada oikeudelta luvan telekuunteluun.

Hanses kumoaa muitakin tapauksen ympärillä vellovia huhuja Yle Keski-Pohjanmaan haastattelussa.

Huhujen mukaan poliisin epäasiallisista toimista kuulusteluissa olisi tehty tutkintapyyntö.

Hanses ei ole tutkintapyynnöstä kuullut.

Viisi ihmistä pidätettiin tutkinnan aikana. Hansesin mielestä se oli tarpeen, jotta he eivät pystyisi vaikuttamaan toisiinsa eikä muut heihin.

Poliisioperaatiota on moitittu ylimitoitetuksi. Hanses on eri mieltä.

”Selvisi nopeasti, että monta henkilöä pitää ottaa kiinni ja se edellyttää kyllä voimavaroja. Kun tutkinta eteni, niin totta kai siinä on käytetty tutkijoita ja paikan päällä rajavartioston kelkkoja apuna jälkien todentamiseen”, Hanses sanoo Yle Keski-Pohjanmaan mukaan.

Tietoja moottorikelkoilla

Huono lentosää esti helikopterin käytön. Tarvittava tieto jäljistä hankittiin moottorikelkoilla maastosta.

Hansesin mukaan oikeusnormi ei vastaa yleistä oikeustajua.

”Törkeys ei oikein istu minunkaan oikeustajuuni, vaikka olen siinä asemassa, ettei oikein sovi arvostella sitä enää.” Hanses luonnehtii epäiltyjen olevan tavallisia ihmisiä, ei mitään rikollista porukkaa.

Hanses on metsästäjä ja muun muassa valtakunnallisen riistaneuvoston jäsen.

REIJO VESTERINEN

Itämerestä nostettiin vanhoja verkkoja

Puolalaiset ja liettualaiset kalastajat keräsivät viime vuoden aikana Itämerestä yhteensä 22 tonnia kadonneita ja hylättyjä kalaverkkoja. Haamuverkot verottavat kalansaalista sekä tappavat lintuja ja merinisäkkäitä.

Viime vuonna Itämerestä kerättyjen haamuverkkojen yhteenlaskettu pituus on noin 135 kilometriä, mikä vastaa matkaa Helsingistä Kotkaan.

”Hylätyt ja kadonneet kalaverkot ovat hiljaisia tappajia, jotka eivät valikoi saalistaan. Verkkoihin tarttuu niin kaloja, lintuja kuin merinisäkkäitä”, kertoo suojeluasiantuntija **Matti Ovaska** WWF Suomesta.

Haamuverkot verottavat kalansaalista. Vielä kolme kuukautta hylkäämisen jälkeenkin verkot jatkavat kalastusta 20 prosentin teholla. Parin vuoden aikana kalastusteho laskee noin kuuteen prosenttiin.

”Haamuverkot voivat vaikuttaa negatiivisesti kalakantoihin, eivätkä niihin tarttuneet kalat koskaan päädy ruokapöytiimme.”

Vuosittain Itämereen häviää arviolta 5 500–10 000 kalaverkkoa. Tämä tarkoittaa yhteensä jopa 95 tonnia verkkoa. Verkkojen keräämisen lisäksi onkin tärkeää etsiä myös tapoja, joilla hävinneiden kalaverkkojen määrää voitaisiin vähentää.

> Hylätyt ja kadonneet kalaverkot ovat hiljaisia tappajia.«
> **MATTI OVASKA**

MT

www.maaseuduntulevaisuus.fi Rakennusteema 6.3.2013 Painosmäärä 86 000 kpl

RAKENNUSTEEMA -erikoisnumero

Numero ilmestyy 6.3.
Varauspäivä 1.3, aineistot viimeistään 4.3.

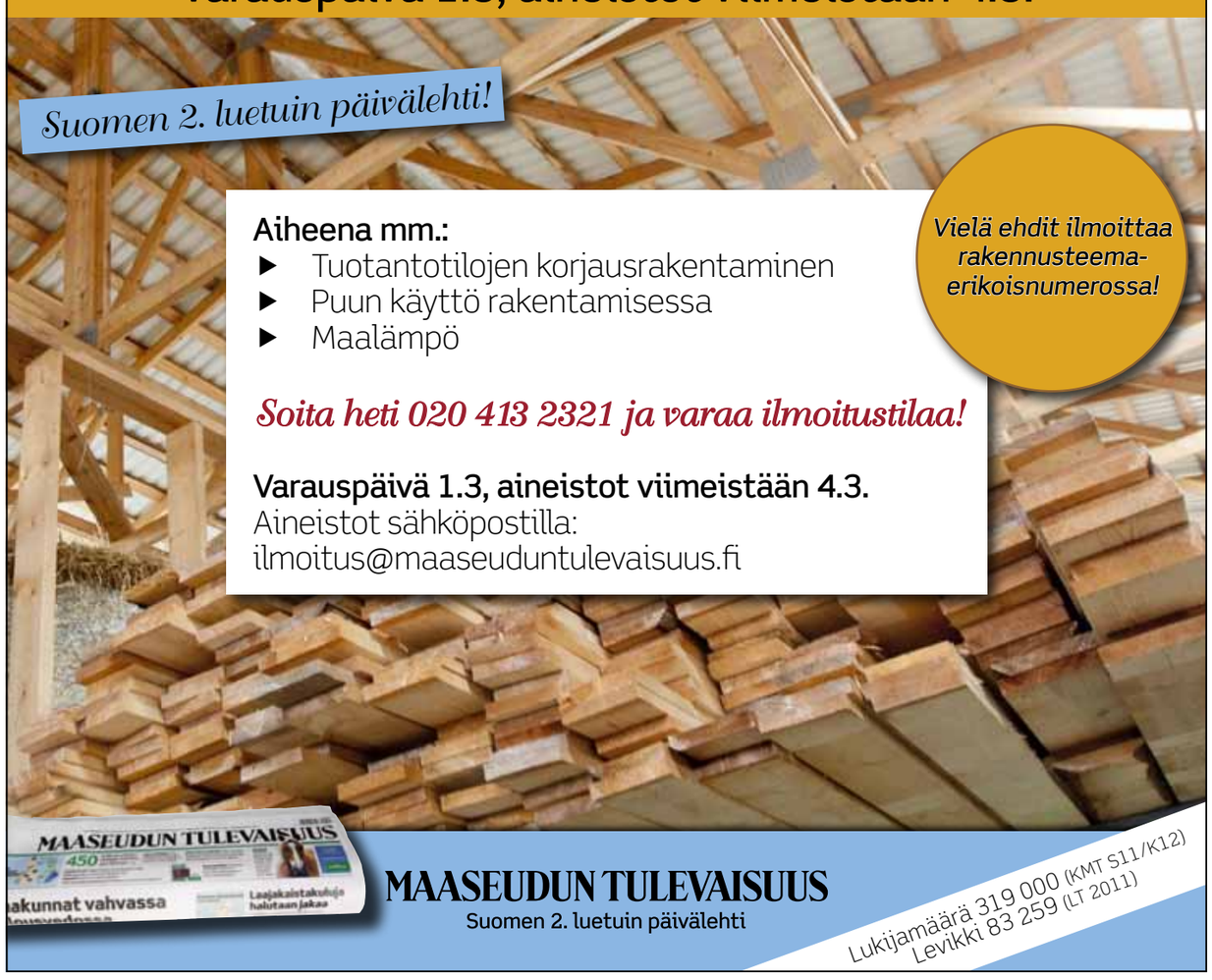

Yhdenkin hivenravinteen puute estää kasvia hyödyntämästä tehokkaasti muita annettuja ravinteita. Kasvin lehdelle ruiskutettuna YaraVita vaikuttaa välittömästi auttaen kasvia tehostamaan kasvuaan.

Tutustu koko valikoimaan maatalouskaupassa tai osoitteessa www.yaravita.fi
Tarkista sekoitettavuus kasvinsuojeluaineiden kanssa osoitteessa www.tankmix.com

- YaraVita™ Gramitrel™ ehkäisee hivenravinnepuutoksia ja mahdollistaa viljoilla suuren ja laadukkaan sadon. Parantaa nurmisadon laatua nostamalla magnesium-, kupari-, sinkki- ja mangaanipitoisuuksia.
- YaraVita™ Mantrac Pro™ on markkinoiden väkevin mangaanilannoite ehkäisemään mangaanin puutosta. Sopii lehtilannoitukseen kaikille kasveille. Mangaanin puutosta esiintyy viljoista etenkin kauralla. Lehtilannoitus lisää satoa.